ВІННИЦЬКИЙ СОЦІАЛЬНО-ЕКОНОМІЧНИЙ ІНСТИТУТ
УНІВЕРСИТЕТУ «УКРАЇНА»

ЗАТВЕРДЖУЮ
Директор інституту
Ганна ДАВИДЕНКО
« 02 » липня 2026 р.

ПРОГРАМА СПІВБЕСІДИ З ОБЛІКУ ТА ФІНАНСІВ

Рекомендовано до затвердження
на засіданні вченої ради інституту
протокол № 5 від « 02 » липня 2026 р.

Вінниця – 2026

Упорядники: д.е.н., проф. Олеся Василівна Балахонова; к.е.н., доц. Вікторія В'ячеславівна Турчак, ст. вкикл. Ольга Анатоліївна Жукова.

Розглянуто на засіданні
кафедри бізнесу і права
Протокол №11
від «25 » травня 2026 р.
Завідувач кафедри
_____ Віталій ДАВИДЕНКО

ЗМІСТ

Пояснювальна записка……4
Програма співбесіди з управління та адміністрування ……...5
Критерії оцінювання співбесіди з управління та адміністрування……...17
Список рекомендованої літератури……..……...18

ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

Програма співбесіди з обліку та фінансів укладена для перевірки знань, умінь і навичок вступників на основі НРК6 та НРК7 до Вінницького інституту Університету «Україна» для осіб зі спеціальними умовами участі у конкурсному відборі за ступенями бакалавра, магістра (або освітньо-кваліфікаційного рівня спеціаліста) відповідно до вимог, які висуваються до претендентів на навчання у закладах вищої освіти.

Основним критерієм для зарахування на навчання є знання вступника та його спроможність навчатися у вищому навчальному закладі. Саме для виявлення рівня знань абітурієнта приймальна комісія проводить співбесіду з обліку та фінансів.

Програма співбесіди з обліку та фінансів при прийомі на навчання за ступенем бакалавра/магістра/або освітньо-кваліфікаційного рівня спеціаліста укладена відповідно до чинної Програми предметного тесту з обліку та фінансів єдиного фахового вступного випробування, затвердженої наказом МОН України №1362 від 15.10.2025 р. За своїм змістом завдання охоплюють усі розділи обліку та фінансів.

Готуючись до співбесіди, слід користуватися програмами, підручниками та посібниками затвердженими Міністерством освіти і науки України. На підставі цих програм складено перелік завдань для співбесіди.

Мета співбесіди полягає у визначенні рівня теоретичних знань, практичних умінь і навичок абітурієнта з обліку та фінансів, необхідних для опанування освітніх компонентів за програмою підготовки фахівця освітнього ступеня магістр.

Вимоги до здібностей і підготовленості вступників:

Задля успішного засвоєння освітньої програми магістра вступники повинні мати базову вищу або повну вищу освіту та здібності до оволодіння знаннями, уміннями й навичками з навчальних дисциплін професійного спрямування. Обов'язковою умовою є вільне володіння державною мовою.

Умови співбесіди з управління та адміністрування:

– на співбесіді абітурієнтові пропонують 3 питання;

– для підготовки до співбесіди абітурієнту передбачено 30 хвилин;

– для відповіді – 15–20 хвилин;

– на додаткові (уточнювальні) запитання – до 10 хвилин.

Співбесіда з управління та адміністрування проводиться не менше ніж двома членами комісії з кожним вступником, яких призначає голова предметної комісії згідно з розкладом у день вступного випробування. Під час співбесіди, вступникам задається не менше трьох питань з обліку та фінансів. Під час співбесіди члени екзаменаційної комісії відмічають правильність відповідей в аркуші співбесіди, який по закінченню вступного випробування підписується членами відповідної комісії. На аркушах не допускаються будь-які умовні позначки, що б розкривали авторство роботи.

Перескладання співбесіди не дозволяється. Під час проведення вступного випробування забороняється користуватись електронними приладами, підручниками, навчальними посібниками та іншими матеріалами, якщо це не передбачено рішенням Приймальної комісії.

ПРОГРАМА СПІВБЕСІДИ З ОБЛІКУ ТА ФІНАНСІВ

РОЗДІЛ 1. ФІНАНСОВА ЗВІТНІСТЬ ПІДПРИЄМСТВ ЗА НП(С)БО

Тема 1. Загальні вимоги до фінансової звітності

Мета та склад фінансової звітності. Принципи підготовки фінансової звітності.

Тема 2. Баланс (Звіт про фінансовий стан)

Призначення балансу та його структура. Актив балансу. Визначення та класифікація активів. Склад, оцінка та відображення в балансі необоротних активів. Склад, оцінка та відображення в балансі оборотних активів. Склад та відображення в балансі статей власного капіталу. Склад, класифікація та відображення в балансі зобов'язань.

Тема 3. Звіт про фінансові результати (звіт про сукупний дохід)

Визнання, класифікація та оцінка доходів і витрат у Звіті про фінансові результати. Визначення чистого прибутку (збитку) звітного періоду. Визначення економічних елементів операційних витрат.

Тема 4. Звіт про рух грошових коштів

Методи складання Звіту про рух грошових коштів (прямий, непрямий). Групування грошових потоків підприємства в Звіті про рух грошових коштів за видами діяльності.

РОЗДІЛ 2. ФІНАНСОВИЙ АНАЛІЗ

Тема 1. Сутність та види фінансового аналізу

Сутність і завдання фінансового аналізу. Види фінансового аналізу.

Тема 2. Аналіз активів підприємства

Аналіз структури і динаміки активів підприємства. Аналіз структури і

динаміки необоротних активів підприємства. Аналіз структури і динаміки оборотних активів.

Тема 3. Аналіз джерел формування капіталу підприємства

Аналіз структури і динаміки джерел фінансових ресурсів. Аналіз структури і динаміки власного капіталу підприємства. Аналіз структури і динаміки зобов'язань.

Тема 4. Аналіз ліквідності і платоспроможності

Сутність платоспроможності і ліквідності та їх значення. Класифікація активів за ступенем ліквідності та пасивів за терміновістю погашення. Показники ліквідності (коефіцієнт поточної ліквідності, коефіцієнт швидкої ліквідності, коефіцієнт абсолютної ліквідності) та їх економічна інтерпретація. Розрахунок показників ліквідності (коефіцієнта поточної ліквідності, коефіцієнта швидкої ліквідності, коефіцієнта абсолютної ліквідності) та їх аналіз.

Тема 5. Аналіз фінансової стійкості

Сутність фінансової стійкості. Методика розрахунку та аналіз відносних показників фінансової стійкості (коефіцієнта автономії, коефіцієнта фінансового ризику, коефіцієнта маневреності власного капіталу).

Тема 6. Аналіз фінансових результатів і рентабельності діяльності підприємства

Горизонтальний та вертикальний аналіз формування фінансових результатів. Методика розрахунку показників рентабельності продажів за валовим і чистим прибутком та їх аналіз.

РОЗДІЛ 3. ОПОДАТКУВАННЯ

Тема 1. Основи оподаткування суб'єктів господарювання в Україні

Поняття та функції податків. Загальнодержавні податки і збори та їх характеристика. Місцеві податки і збори та їх характеристика. Види систем оподаткування: загальна і спрощена.

Тема 2. Платники податків, їх права і обов'язки

Види та характеристика платників податків. Права та обов'язки платників податків.

Тема 3. Податок на доходи фізичних осіб та військовий збір

Платники податку на доходи фізичних осіб. Податкові агенти. Об'єкт та база оподаткування податком на доходи фізичних осіб. Платники, об'єкти та база оподаткування військовим збором.

Тема 4. Загальнообов'язкове державне соціальне страхування

Платники єдиного соціального внеску на загальнообов'язкове державне соціальне страхування. Об'єкти та база оподаткування ЄСВ.

Тема 5. Екологічний податок

Сутність та значення екологічного податку. Платники, об'єкт і база оподаткування екологічного податку.

Тема 6. Акцизний податок і мито

Платники, об'єкти та база оподаткування акцизним податком. Види, платники та об'єкт оподаткування митом, порядок його сплати.

Тема 7. Місцеві податки і збори

Склад місцевих податків та зборів. Платники, об'єкт, база оподаткування податку на нерухоме майно, відмінне від земельної ділянки, транспортного податку та земельного податку. Платники, об'єкт, база, оподаткування туристичного збору.

Тема 8. Податок на додану вартість

Сутність податку на додану вартість та його платники. Об'єкт та база оподаткування податком на додану вартість. Операції, які звільнені та не є об'єктом оподаткування податком на додану вартість.

Тема 9. Спрощена система оподаткування

Об'єкт та база оподаткування для платників єдиного податку першої, другої та третьої груп. Об'єкт та база оподаткування для платників єдиного податку четвертої групи. Податкові (звітні) періоди для суб'єктів підприємницької діяльності, які обрали спрощену систему оподаткування.

Тема 10. Податок на прибуток підприємства

Сутність та платники податку на прибуток підприємства: юридичні особи – резиденти, нерезиденти, особливі платники податку на прибуток. Об'єкт та база оподаткування податком на прибуток підприємства.

Тема 11. Відповідальність платників податків

Види відповідальності платника податку за порушення податкового законодавства. Пеня, її сутність. Види штрафних санкцій за порушення податкового законодавства.

РОЗДІЛ 4. БЮДЖЕТНА ТА ПОДАТКОВА СИСТЕМА

Тема 1. Державний бюджет України та його складові

Сутність та призначення Державного бюджету України. Складові частини Державного бюджету України.

Тема 2. Бюджетна політика держави: її складові та види

Сутність бюджетної політики. Основні скадові бюджетної політики. Види бюджетної політики. Бюджетний кодекс України.

Тема 3. Бюджетний дефіцит і джерела його фінансування

Сутність бюджетного дефіциту та профіциту бюджету. Види бюджетного дефіциту. Джерела фінансування бюджетного дефіциту. Види державного боргу.

Тема 4. Бюджетна система та засади її побудови

Поняття та склад бюджетної системи України. Принципи побудови бюджетної системи (єдності, збалансованості, самостійності, обгрунтованості, ефективності та результативності, цільового використання коштів, публічності та прозорості).

Тема 5. Система доходів бюджету

Склад та види доходів Державного бюджету України. Склад та види доходів місцевих бюджетів.

Тема 6. Система видатків бюджету

Склад та види видатків Державного бюджету України. Склад та види видатків місцевих бюджетів.

Тема 7. Податкова система України

Складові елементи податкової системи України. Завдання, цілі та основні принципи податкової політики в Україні.

РОЗДІЛ 5. ФІНАНСОВИЙ ОБЛІК ЗА НП(С)БО

Тема 1. Загальнотеоретичні основи фінансового обліку

Сутність та завдання фінансового обліку. Предмет та об'єкти фінансового обліку. Метод фінансового обліку (сутність та складові елементи методу: документування. інвентаризація, оцінювання, калькулювання рахунки, подвійний запис, баланс, звітність). Облікова політика підприємства.

Тема 2. Облік грошових коштів

Облік готівки в касі підприємства. Облік грошових коштів на рахунках в банках.

Тема 3. Облік дебіторської заборгованості

Облік поточної дебіторської заборгованості за продукцію, товари, роботи, послуги. Облік поточної дебіторської заборгованості за розрахунками з підзвітними особами.

Тема 4. Облік основних засобів і нематеріальних активів

Облік наявності та руху основних засобів. Методи нарахування та облік амортизації основних засобів. Облік нематеріальних активів.

Тема 5. Облік запасів

Методи оцінки запасів у разі їх надходження та вибуття. Облік виробничих запасів. Облік товарів.

Тема 6. Облік витрат виробництва та готової продукції

Облік витрат виробництва. Облік готової продукції.

Тема 7. Облік зобов'язань

Облік довгострокових кредитів банку. Облік короткострокових кредитів банків. Облік поточних зобов'язань за товари, роботи, послуги. Облік поточних зобов'язань за розрахунками з оплати праці.

Тема 8. Облік доходів, витрат і фінансових результатів

Облік доходів за видами діяльності. Облік витрат діяльності підприємства. Облік фінансових результатів діяльності.

Тема 9. Облік власного капіталу

Облік зареєстрованого та неоплаченного капіталу. Облік резервного капіталу. Облік нерозподілених прибутків (непокритих збитків).

Розділ 6. Управлінський облік

Тема 1. Сутність управлінського обліку

Завдання управлінського обліку в системі менеджменту. Види інформації для цілей прийняття рішень користувачами (історична і прогнозна, фінансова і управлінська інформація).

Тема 2. Класифікація і аналіз поведінки витрат

Класифікація витрат для цілей:

- оцінки запасів і визначення фінансового результату (витрати на продукцію і витрати періоду, прямі і непрямі витрати, основні і накладні витрати),
- прийняття управлінських рішень (змінні і постійні витрати, релевантні і нерелевантні витрати, дійсні, альтернативні і диференціальні витрати),
- контролю (контрольовані і неконтрольовані витрати).

Аналіз поведінки витрат. Змінні і постійні витрати, умовно-змінні і умовно-постійні витрати.

Тема 3. Системи калькулювання за методами повних і змінних витрат

Цілі і сутність калькулювання витрат. Калькулювання собівартості за методом повних витрат і методом змінних витрат.

Тема 4. Аналіз взаємозв'язку витрат, обсягу діяльності і прибутку (CVP-аналіз)

Сутність і мета CVP-аналізу. Розрахунок точки беззбитковості в

натуральних одиницях і вартісному вимірі для одного виду продукту (товару, роботи, послуги). Розрахунок обсягу діяльності в натуральних одиницях і вартісному вимірі для отримання цільового прибутку для одного виду продукту (товару, роботи, послуги).

Тема 5. Бюджетування на підприємстві

Сутність бюджетування. Види і послідовність складання бюджетів. Зміст операційних і фінансових бюджетів і порядок їх складання (бюджет продаж, бюджет виробництва, бюджет використання матеріалів і закупівель, бюджет руху грошових коштів).

Тема 6. Облік витрат за центрами відповідальності

Сутність центрів відповідальності. Види центрів відповідальності: центри витрат, центри прибутку і центри інвестицій.

РОЗДІЛ 7. ФІНАНСИ ПІДПРИЄМСТВ

Тема 1. Основи фінансів підприємств

Сутність та завдання фінансів підприємств. Фінансові ресурси (кошти) підприємств.

Тема 2. Грошовий оборот, грошові розрахунки підприємств

Грошовий оборот і система розрахунків підприємства. Безготівкові розрахунки. Готівкові розрахунки. Форми безготівкових розрахунків і платіжні документи. Порядок розрахунків платіжними інструкціями. Порядок розрахунків платіжними вимогами.

Тема 3. Грошові потоки підприємства

Сутність та класифікація грошових потоків (за видами діяльності, вхідний/вихідний, валовий, чистий). Чисті грошові потоки від операційної,

інвестиційної та фінансової діяльності: форми розрахунку та напрями використання.

Тема 4. Формування та розподіл прибутку

Економічний зміст та види прибутку підприємства (валовий прибуток підприємства, фінансовий результат від операційної діяльності, фінансовий результат до оподаткування, чистий фінансовий результат). Формування прибутку від операційної діяльності.

Тема 5. Необоротні активи підприємства

Основні засоби підприємства, їх сутність та характеристика. Знос і амортизація основних засобів. Нематеріальні активи підприємства: поняття та класифікація. Амортизація нематеріальних активів.

Тема 6. Оборотні активи підприємств

Класифікація оборотних активів (запаси, дебіторська заборгованість, грошові кошти). Сутність та порядок визначення тривалості виробничого, операційного та фінансового циклу підприємства. Показники ефективності використання оборотних активів підприємства.

Тема 7. Капітал підприємства та його формування

Капітал як базова категорія фінансів підприємства (власний та борговий капітал). Джерела формування та способи залучення капіталу (зареєстрований капітал, банківські кредити, корпоративні облігації, кредиторська заборгованість за товари, роботи, послуги, кредиторська заборгованість за розрахунками). Комерційний кредит як спосіб залучення позикового капіталу.

РОЗДІЛ 8. БАНКІВСЬКА СПРАВА, СТРАХУВАННЯ ТА ФОНДОВИЙ РИНОК

Тема 1. Гроші та кредит у ринковій економіці

Сутність і функції грошей. Формування пропозиції грошей. Грошова маса та її показники. Сутність інфляції та її види. Валютний курс. Види валютних курсів (офіційний, плаваючий, фіксований). Сутність, функції та принципи кредиту.

Тема 2. Структура банківської системи України. Національний банк України (НБУ) та комерційні банки

Статус НБУ, його завдання та функції (забезпечення стабільності грошової одиниці України, кредитор останньої інстанції для банків, регулювання діяльності платіжних систем та систем розрахунків в Україні, банківське регулювання та нагляд). Структура банківської системи. Класифікація банків (банки з державною участю, банки іноземних банківських груп, банки з приватним капіталом, системно важливі банки).

Тема 3. Операції комерційних банків та результати їх діяльності

Основні банківські операції: кредитні, депозитні, розрахунково-касові. Операції банків з формування власного капіталу. Сутність, структура і порядок формування власного капіталу банків. Операції банків із залучення та запозичення коштів. Види вкладів (строкові, до запитання). Доходи (процентний, непроцентний) та витрати банку. Фінансовий результат банку.

Тема 4. Страхування

Сутність, функції та принципи страхування. Класи страхування (страхування життя та страхування інше, ніж життя). Структура страхового ринку. Страхова премія, страхова сума та страхове відшкодування, умовна та безумовна страхова франшиза.

Тема 5. Фондовий ринок

Сутність, структура та функції фондового ринку. Цінні папери та їх класифікація (пайові, боргові, іпотечні, деривативні, товаророзпорядчі). Інфраструктура фондового ринку (фондові біржі, депозитарії, клірингові установи, торговельні платформи). Методи торгівлі цінними паперами.

КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ СПІВБЕСІДИ З ОБЛІКУ ТА ФІНАНСІВ

Оцінювання знань абітурієнтів проводиться за 200-баловою шкалою. При цьому використовуються такі критерії:

180-200 балів	Абітурієнт дав правильну, вичерпну відповідь на поставлене запитання, продемонстрував глибокі знання понятійного апарату й літературних джерел, переконливо аргументував власну відповідь. Вступник безпомилково відповів на всі питання; повно розкрив зміст матеріалу, передбаченого заданими питаннями; виклав свої знання грамотною мовою в певній логічній послідовності; показав вміння ілюструвати теоретичні положення конкретними прикладами; відповідав самостійно без навідних питань викладача. Можливі одна-дві неточності при висвітленні другорядних питань або в судженнях, які абітурієнт легко виправив після зауваження викладача.
160-179 балів	Абітурієнт загалом відповів на поставлене запитання, але не зміг переконливо аргументувати власну відповідь, помилився у використанні понятійного апарату, припустив несуттєву помилку у відповіді. абітурієнт дає відповідь, що задовольняє ті самі вимоги, що й на 180-200 балів, але допускає деякі помилки, які сам виправляє після зауваження викладача, та поодинокі недоліки в послідовності викладання матеріалу і мовленнєвому оформленні.
140-159 балів	Абітурієнт отримує за правильну відповідь з двоматрьома суттєвими помилками. Вступник виявляє знання й розуміння основних положень конкретної теми, але викладає матеріал не досить повно і допускає деякі помилки у формулюванні правил.
120-139 балів	Абітурієнт дав неповну відповідь на запитання, ухилився від аргументації, показав задовільні знання літературних джерел. Вступник виявляє знання й розуміння основних положень конкретної теми, але викладає матеріал не досить повно і допускає помилки у формулюванні правил, не вміє глибоко і переконливо обґрунтувати свої помилки і відчуває труднощі під час добору прикладів, викладає матеріал непослідовно і допускає помилки у мовленнєвому оформленні відповіді.
100-119 балів	Абітурієнт має неповне знання програмного матеріалу, але рівень знань відповідає мінімальним критеріям оцінювання.
до 100 балів	Абітурієнт дав неправильну відповідь, показав незадовільні знання понятійного апарату й спеціальної літератури, ухилився від аргументації чи взагалі не відповів.

СПИСОК РЕКОМЕНДОВАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

1. Банківська система: навч. посіб. / Л. І. Катан, Н. І. Демчук, В. Г Бабенко-Левада, Т. О.Журавльова; за ред. І. М. Мазур. Дніпро : Пороги, 2020. 444 с.
2. Бережна А.Ю., Філонич О.М, Конспект лекцій з дисципліни «Бюджетна система» для підготовки до єдиного фахового вступного випробування за спеціальністю 072 «Фінанси, банківська справа, страхування та фондовий ринок». Полтава : Національний університет імені Юрія Кондратюка, 2023. 104 с.
3. Білоусько В.С. Теорія бухгалтерського обліку: навч. посіб. / В.С. Білоусько, М.І. Бєлєнкова, Ф.Ф. Бутинець. 5-те вид. Житомир : Рута, 2022. 404 с.
4. Бухгалтерський облік: навч. посіб. / В. М. Соболєв, І. А. Косата, Т. В. Розіт тощо; за ред. В. М. Соболєва. Харків : ХНУ імені В. Н. Каразіна, 2021. 222 с.
5. Бюджетна система : підручник / за ред. д.е.н., професора В.Г. Дем'янишина, д.е.н., професора О.П. Кириленко та д.е.н., професора З.М. Лободіної. Тернопіль : ЗУНУ, 2020. 624 с.
6. Бюджетна система : підручник / С. В. Юшко. Харків : ХНЕУ ім. С. Кузнеця, 2018. 377 с.
7. Бюджетний менеджмент: підручник. В 2-х частинах /за ред. В. О. Онищенка / Онищенко В.О., Онищенко С.В., Бережна А.Ю., Філонич О.М. Київ : Знання України, 2023. Ч.2. 799 с.
8. Варцаба В. І., Заславська О. І. Сучасне банківництво: теорія і практика: навч. посіб. Ужгород : Видавництво УжНУ «Говерла», 2021. 364 с.
9. Глущенко С. В. Гроші. Кредит. Кредитний ринок: підручник. Київ : НаУКМА, 2020. 300 с.
10. Демчук Н. І., Довгаль О. В., Владика Ю. П. Банківські операції: навч. посіб. Дніпро : Пороги, 2022. 460 с.

11. Журавка О.С. Страхування: навч. посіб. / О.С. Журавка, А.Г. Бухтіарова, О.М. Пахненко. Суми: Сумський державний університет, 2020. 350 с.
12. Зайцева Л. О. Фінанси: навч.-метод. посіб. Чернігів : Чернігів. нац. технол. ун-т, 2019. 233 с.
13. Косова Т., Сіменко І. Фінансовий аналіз: навч. посіб. Київ : ЦУЛ, 2019. 440 с.
14. Олійник О.В., Нагаєва Г.О. Страхування: навч. посіб. Харків : ХНАУ. 2020. 256 с.
15. Селіверстова Л.С.. Скрипник О.В. Фінансовий аналіз: навч. посіб. Київ : ЦУЛ, 2019. 274 с.
16. Страхування : навч. посіб. / Мельник Т.А., Сибірцев В.В. Кропивницький: ПП «Ексклюзив Систем», 2022. 307 с.
17. Тігова Т.М., Селівестрова Л.С., Процюк Т.Б. Аналіз фінансової звітності: навч. посіб. Київ : ЦУЛ, 2019. 268 с.
18. Тютюнник Ю.М. Фінансовий аналіз: навч.-метод. посіб. Полтава: ПДАУ, 2021. 99 с.
19. Фінанси підприємств : підручник / В.В. Сокуренко, Д.В. Швець, С.М. Бортник, С.О. Ткаченко ; за заг. ред. В.В. Сокуренка. 2-ге вид., допов. та перероб. Харків : ХНУВС, 2022. 292 с.
20. Фінасни. Практикум / І.О. Лютий та ін.; за ред. д-ра екон. наук, проф., заслуж. економіста України І. О. Лютого ; Київ. нац. ун-т ім. Тараса Шевченка. Київ : Ліра-К, 2020. 351 с.